

MAROSUJVÁR

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

ÉS VIDÉKE.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztő: BERNHARD ARNOLD.
Főmunkatárs: JÁVORSZKY JÓZSEF.

Kiadóhivatal Tordán, Főtér Timbus-ház
Füssy József könyvkereskedése

Az új főispán.

— június 28.

Alsófehérmegye hazafias közönségének szombaton, e hó 30-án ünnepe lesz. Örömteljes ünnepé fogja szentelni azt a napot, melyen hazafias érzéstől lángoló lelkesedéssel, egy szebb jövőbe vetett bizalommal, külsőleg is megnyilvánuló fényvel igtatja diszes állásába báró Kemény Árpádot vármegyénk új főispánját.

A beigtatás természetszerűleg Nagyenyeden, a vármegye székhelyén fog végbe menni. Nagyenyed közönségének jut tehát szerencseosztályrészü, hogy az új főispánt elsőnek üdvözölhesse és ünnepelhesse. Nagyenyed ezen örömeben részt veszünk azonban mindnyájan, mert ha testileg nem is, de szellemileg ott leszünk, ott lesz e megye minden hazafias polgára.

A nemzeti kormány és az uralkodó bizalma helyezte a főispán személyét vármegyénk élére. Annak a kormány bizalmának letéteményesét

tiszteljük tehát személyében, mely kormány iránt pártállásra való tekintet nélkül mindnyájan a legnagyobb bizalommal viseltetünk.

Éppen azért, vagy helyesebben azért is, teljes bizalommal, örömmel és reménnyel eltelve nézünk az új főispán működése elé, melyhez Isten áldását és segítségét kérjük!

Hazafias tisztelettel, az előlegzett bizalom melegével üdvözöljük mi is őméltóságát székhelyének szomszédságából, a magyarság eme gócpontjából.

Nekünk is vannak sebeink, melyek sajognak, melyek fájnak. Megvagyunk győződve és bizva bizunk, hogy őméltósága megfogja találni azokra a gyógyító irt és azon eszközöket, melyeknek ezeltudatos és következetes alkalmazásával nagyközönségünket Alsófehérmegye eme kincsét az egészséges fejlődés, valamint az anyagi és kulturális haladás útjára fogja terelni.

Szombaton egész Alsófehérvármegye fogja ünnepelni az új főis-

pánt. Szeretettel, tisztelettel lesz körülrajongva.

A tisztelet, a szeretet ugyan ilyen rajongásával várjuk mi őméltóságát szűkebb körünkbe is és reméljük, hogy a reá várakozó bokros teendők közepette is fog időt és módot találni, hogy szerény körünkben megjelenjen és e reményben előre is kiáltjuk feléje:

Isten hozta!

A munkások helyzetének javítása.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter leiratot intézett a hatóságokhoz, amelyben a munkáskérdés egy fontos eszközére hívja fel a megyék közönségének a figyelmét.

A miniszter körirata arra szólítja fel a vármegye hatóságait, hogy a gazdasági egyesületekkel egyetértve tegyenek jelentést arról, hogy minő államsegéllyel lehetne a munkáskérdést a háziipar fejlesztése felé irányítani és minő eszközökkel lehetne minél nagyobb munkaerőt teremteni a háziiparban.

TÁRCZA.

Az elátkozott herczegnő.

Irtá: Erdélyi Lajos.

Tulajdonképen Krajczák Vendel eredeti foglalkozására nézve asztalos, de mióta én ismerem, még gyalut nem láttam a kezében. Azonban megreperálta a csufságra álló toronyórát, foltozott fazekat, csinált ajtókilincset, háztetőt, csatornát, villámhárítót, ismerte a csiziókat, gyógyította a malacot, lovat, tudott eret vágni, borotválni . . .

Szóval: Krajcsák mindenhez értett és mégse volt semmije. A nagy halmak ember mikor beszélt, bajusztalan száját elbigyesztette, mintha azt akarta volna mondani:

— Azért állsz szóba paraszttal, mert ur nincs a közelemben.

Krajcsákról alig tudja valaki, hogyan

került hozzánk. Valahonnan a cseh földről fujta le a végzet az Alföld kellős közepébe. Az apám azt beszélte, hogy annak idején hátán hordta az egész mülhelyét, (most is elférne ott) és úgy ragadt meg nálunk, hogy az istenben boldogult Szent Balázs István (aki melleleg a leghiresebb verekedője volt a környéknek) a kocsmában fejbelegyintette, még pedig olyan erővel, hogy hat hétig észre sem tért utána a jámbor cseh. A község nem tudta mit tegyen vele, hát ápolásra odaadta bajusztalan Örsének. (Szegény Örsze azon a jusson jutott a „bajusztalan“ jelzőhöz, hogy igen hetyke bajuszocska tolakodott az orra alá.) A jóra való teremtés éjjel-nappal ápolta a nagyokat jajduló Holumbárt, aki végre is lábra kapott. Mikor aztán gyógyuló félben azt tapasztalta, hogy az elvirult Örsze leányzó mégis csak többet ér, mint a kóborlás közben hozzá szegődő vihar, hóverés, meg egyéb elemi kellemetlenség, hát feleségül vette a falu csufságát.

A bajuszkérdést Krajcsák Vendel, a magasabb bölcséletem szerint így oldotta meg magában:

Ha nekem nem adott az Isten bajuszt, hát legyen legalább a feleségemnek. S ezzel egyelőre elintézt nyert a kinos ügy.

Szegény félbemaradt felesége néma bámulattal nézte az ő ormótlan urát. (A néma bámulat természetesen onnét érthető egészen, hogy a cseh Krajcsákkal egy ideig igen uehezen vagy sehogysem tudta magát megértetni.)

A mézeshetek után Krajcsák egészen magyaros tempót kezdett. Ütötte, verte Örsét, ha volt oka rá, ha nem.

Pedig az asszony minden gondolatát iparkodott kifalálni és teljesíteni.

De hát nagy átok volt az, hogy a bajusz nem Krajcsák orra alatt fitymált, hanem Örsét ékesítette.

Krajcsáknak azonban e verésrehajló szenvedélyén kívül volt még egy istenverte rossz tulajdonsága. Ugyanis össze-

Sirolin

Ennél az étvágyát és a testét, megújítja a hőbögést, vándorlást, éjszai izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindenképp értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4— kóbon.

A miniszter szociális fontosságú leiratát itt közöljük:

A munkáskérdés helyes mederben tartásának egyik legfontosabb eszköze az, ha biztosítani tudjuk, hogy a gazdasági munkásoknak a szorosán vett gazdasági munkákon felül is legyen jövedelmező munkája és keresete. Ilyenül kínálkoznak a népies háziipar különböző ágai és mind-ama foglalkozások, melyek egy kis befektetéssel, különös előképzettség nélkül is haszonhajtók lehetnek; például seprőkötés, gyékénfonás, baromfi- és selyemtenyésztés, méhészet, kertészkedés, gyümölcs- és zöldség termelés, felesmivélésre való vállalkozás stb.

Az ilyen foglalkozás megkezdéséhez azonban bizonyos kisebb tőke szükséges, mert hiába ért a munkás például a gyékénfonáshoz, fafaragáshoz, vagy hiába volna alkalma valahol részes művelést kezdeni, ha nem képes a szükséges anyagot, mint sást, fát beszerezni s nincs jószága, gazdasági eszköze. Annak a cél-
nak érdekében tehát, hogy a munkás valamit kezdhessen, szükség van megfelelő támogatásra. Az ilyen arányú és célú támogatásra az állami költségvetési előirányzatban megfelelő összeg van felvéve. A támogatásban természetesen nem kalandos vállalkozások részesülhetnek, hanem azok a józan, törekvő munkások, akiknek szorgalma, takarékosága, munkakedve olyan, hogy gazdasági jellegű öntevékenységet segíteni közérdekből is indokolt.

A munkások helyes irányú gazdasági törekvésének támogatása nemcsak vidéken, hanem jóformán községenként is a legkülönbözőbb módon történhetik minélfogva a támogatás módjait s részleteit e helyről megállapítani nem lehet. Tájékoztatóul azonban megjegyzem, hogy igen czélszerűnek vélem, ha gazdasági háziiparral és az előbb említett termelési ágakkal okszerűn foglalkozó munkások vidéken-

kint lehetőleg szövetkezetek által biztosítanák maguknak mindazokat az előnyöket, a melyek a szövetkezetek útján a nyers anyagnak nagyobb mennyiségű s így olcsóbb beszerzése, valamint az egyöntetű tömegtermelés kedvezőbb értékesítés által elérhető.

Miután a munkások anyagi helyzetének javítása szempontjából szükséges közreműködés elsősorban a törvényhatóságoknak és törvényhatósági tisztviselőknek képezi hazafias feladatát, annak jelzése mellett, hogy a fenti irányelvek tekintetbe vételével megindítandó akeziót hajlandó vagyok anyagi támogatásban is részesíteni, felkérem a megye közönségét, hogy az előadottakra való figyelemmel a megye gazdasági egyesületével egyetértőleg a munkás nép helyzetének javítására legalkalmasabb módok s eszközök felől konkrét részletes formában engem tájékoztatni s ugyancsak a gazdasági egyesülettel egyetértésben e tárgyban a szükséges államsegély összegének megjelölése mellett a teendőkre nézve hozzám részletes javaslatot tenni sziveskedjék.

Darányi s. k.

A tulipánkert tagsági díja.

Az „Alsófehér“ laptársunk legutóbbi számában azzal vádolja lapunkat, hogy az országos tulipán mozgalomnak ártani akartunk azzal, hogy utóbbi felszólalásunkban a tagsági díjnak leszállítását ajánlottuk és a díjak hová leendő fordításáról fevilágosítást kértünk.

Hogy a tulipán mozgalommal rokonszenvezünk-e vagy sem, s így az ügynek ártani vagy használni kívántunk-e vagy sem, erre nézve nem bocsátkozunk vitába. Elvégre aki lapunk irányát figyelemmel kísérte, tapasztalhatta, hogy a magyarság-

nak mindenkor törhetlen harczosa voltunk és hogy a tulipán mozgalmat szívünk egész melegével és tudásunk minden erejével támogattuk és támogatjuk.

Ezen czél vezérelt bennünket legutóbbi felszólalásunkban is. Mert nagyon téved a mi t. laptársunk akkor, amikor azt hiszi, hogy sokan vannak Marosujváron, kik regalia media, meg británika szivarokat fogyaszthatnak. Bizony szegények itt a tisztviselők, szegények a polgárok és még szegényebbek a munkások.

Szegénységünk daczára azonban, soha sem viselkedtünk ridegen a hazafias és jótékony mozgalmakkal szemben, hanem támogattuk azokat sokszor még anyagi erőnkön felül is.

Épen azért, hogy a tulipán mozgalom támogatását mindenkinek, még a legszegényebbeknek, azoknak is lehetővé tegyük, kik nem regalia médiát fogyasztanak, kiknek nem jut a fehér asztal örömeiből, kik nem tehetnek székely szöttes ruhával megtakarításokat, hanem kérges munkás kézzel, darócz ruhában szolgálják szerénységben hazájukat, ezek érdekében kívántuk a tagsági díj leszállítását.

A tulipánkert ne legyen a vagyonosok találkozó helye, hanem találjon abban egy kis zugot e hazának legszegényebb polgára is.

Laptársunk felvilágosított bennünket a tulipánkert bevételeinek hovafordításáról is. Köszönjük. Azóta mi is megkaptuk a szövetség alapszabályait, melyek megerősítették előbbi felszólalásunkban kifejezett abbéli hitünket, hogy a befolyó vagyon csakis jó, hazafias czélokra fog fordíthatni. Itt csak megjegyezni kívánjuk, hogy még néhány héttel ezelőtt e tárgyban, az itteni fiók egyesület kérdést intézett Rákosi Jenőhöz, ki postafordultával adott válaszában oda nyilatkozott, hogy a vagyon hová fordításáról egyelőre nem

vásárolta minden vásárnak valamennyi ponyvairódmát, melyekben csak úgy hemzsegett a sok elátkozott hercege és még elátkozottabb hercege kisasszony.

Ezekről a históriáktól aztán úgy kifordult a Krajcsák esze, mint a viharban a könnyű köpönyeg.

Nap-nap után, mind nyugtalanabb mohósággal falta a sok bolond betűt, úgy annyira, hogy már szinte meggyőződött az ő elátkozott hercegi mivóltáról. Viszont érezte azt is, hogy neki okvetlenül ki kell valakit szabadítani a varázs alól; valami elátkozott királykisasszonyt.

Keresett, kutatott mindenfelé, de sehol sem akadt olyan bolondra, aki az ő kedvéért elátkozottnak valotta volna magát.

Hanem igenis nagy csufolkodással nevettek rajta a falubeliek, hogy ilyen hóbortra adta a fejét.

Végre is Suta—Balázs Bence, csak véletlenből, nagyot fordított Krajcsák eszéjárásának kenetlen szekerén.

Egy napon úgy esett, hogy Krajcsák büszke lenézéssel mondotta Bencének:

— Csak vessék a sarat felém, majd itt lesz az én időm is.

Bence hihetetlenül fitymált:

— Aztán mikor lesz az hékás?

A holubár ember kiegyenesedett s a legmélyebb meggyőződés hangján vetette oda:

— Majd ha rá akadok páromra.

Szegény Örzse asszony ott állott a pitvarban s nehéz szívvel hallgatta bolond urának hóbortos beszédét. Szemeivel szinte kérlelte Balázs Bence gazdát, hogy segítsen már valamiképen az ő nagy baján.

Suta—Balázs Bence magas botjára nyomta borostás állát, kajánul belemosolygott harsa bajuszába és szemrehányással szólott:

Hát kendnek nincs párja, mi? Az Örzse nem hitős felesége?

Krajcsák lenézően pislantott a házba ossanó gyámolatlan asszony felé.

Suta Balázs azonban most már nem hagyta abba a dolgot:

Hej Krajcsák Vendel . . . Krajcsák Vendel . . . bolond embőr kend! Keresi az elátkozott királylányt Szent-Mártonban, Szent-Miklóson, Dömösdön, mög a jó Isten

tudja hun nem! de már a maga fészkebe nem tekint soha.

Honnét tudja kend, hogy nem az Örzse az elátkozott királylány? Hiszön magunk se tudjuk, hogyan csöppent ide a szögényke? Ki az apja? Ki az anyja? Aztán meg vak kend, hogy a bajusztát se látja?

Vendel már azt akarta mondani, hogy nagyon is látja a bajuszt, hisz épen az a legnagyobb baj, de torkán akadt a szó, mert ugyancsak hinnivaló valamit mondott neki Suta Balázs.

A gazda pedig, mint a ki jól elvégezte dolgát, elköszönt, menetközben azt mormogván magának:

— No szegény Örzse, alighanem megsegítettek . . .

Krajcsák Vendel most már nagy zavardottsággal állott az ajtó előtt. Nem tudta mit tegyen, hogy fogjon hozzá a nagy dologhoz. Mert, hogy Suta Balásznak igaza lehetett, arra most már mérget mert volna venni.

Mikor a kilincsre nyomta a kezét, lelkesen dörögte magának:

„Klepta“

Ujdonság! a világ legjobb légyfogója.

— Hol ez van, ott légy nincs. **Ara csak 10 fillér.** —

Kapható **Füßy József** könyvkereskedésében **Tordán.**

adhat tájékoztatást. Ebbeli felszólalásunk is ily körülmények között indokolt volt; szívesen elismerjük azonban, hogy most már ismerve a szövetség alapszabályait, felszólalásunk e részében tárgytalanná vált.

És itt ismétljük, hogy a tagsági díj lehet a vagyonosabb osztály részére évi 3 koronában megállapítva, de a szövetségbe való belépést a szegényebbeknek is lehetővé kellene tenni azzal, hogy azok 1—2 koronás tagsági díjjal is felvétesse nek. Ha ezen kívánságunkban az „Alsófehér“ hazaellenes eljárást talál, ám legyen; meg vagyunk azonban győződve, hogy ebbeli véleményünket e hazának igen sok jó fia és leánya osztja és ez legyen életünkben hazánk ellen elkövetett legsúlyosabb bűnünk.

B.

HIREK.

— **Áthelyezés.** Barcza Lajos itteni sóhivatali ellenőr hasonló minőségben régi óhajának megfelelőleg Tordára helyeztetett át. Barcza (vulgo: Duduló) bátyánk, mint mondani szokás, nem sok vizet zavart. Ritkán hagyta oda ódúját és megelégedett boldog családi otthonával. Azonban a mikor és a hol társaságban megfordult, ott mindenütt szívesen fogadták és eredeti dunántúli mondásaiért igen kedvelték. Távozását sokan fájdalmasan veszik. Itt megemlítjük, hogy Kovács Károly tordai mázsatiszt — kinek szolgálati helyét Barcza foglalja el — Parajdra helyeztetett át.

— **Kinevezés.** A főbányahivatal Bakó János itteni végzett bányatanulót bányafelügyelővé kinevezte.

— **Nyugdíjazás.** A pénzügyminiszter Schneider József parajdi sóbányahivatali mázsatisztet nyugalomba helyezte.

— Szent igaz, szent igaz... mert hiszen ott a bajusz. Az jelent valamit! Ezzel be ment a házba.

*

Most egy hete temették Krajcsák Vendelnét. Az egész falu ott volt a vég-tisztességen. Mindenki szánta a jó asszonyt. Mondogatták sorra, hogy milyen igen becsülte Krajcsák az asszonyt.

Pákozdinó töldotta a szót:

— Pedig volt idő, miké verte a feleségét. Egyszer aztán abba hagyta ezt a tempót és azóta úgy bánt az Örszével, mintha selyemkendő lött volna...

Mikor a sirba eresztették a koporsót, Krajcsák odaállott a gödör szélére és könnytelenül, görnyedten bámult a mélységbe. Őszülő fejére odasütött a nap, de ő csak nem mozdult... szinte sugva mormolta maga elé:

— Szögény... szögény herceglány... már majdnem mögyszabadult a varázs alul és... és möghalt...

Erre aztán fölszakadtak könnyei és sirt az öreg Krajcsák, siratta az ő elátkozott, sirba szállt hercegnőjét...

— **Táncmulatság a főispán tiszteletére.** A nagyenyedi függetlenségi és 48-as párt méltóságos br. Kemény Árpád főispán úr beiktatása alkalmából tiszteletére a sétatéri fedett helyiségben saját pénztára és a „Tulipán-Szövetség“ javára Nagyenyeden, 1906. évi június hó 30-án, szombaton táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj: személyjegy 1 korona 20 fill., családjegy 3 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadják.

— **Iskolai vizsgák és záró ünnepély.** Sajnos, virágzó nagy községünkben csak egy létező iskolának, az állami elemi fiú- és leányiskola vizsgáiról és záró ünnepélyéről számolhatunk be. Ezen vizsgák iránt a közönség nagy örömeinkre, szokatlan nagy érdeklődést tanusított és megelégedéssel tapasztalhatta, hogy az ifjúság szellemi nevelése jó kezekbe van bízva. Nagy súlyt fektet a leányiskola a kézi munka tanításra és a kiállított kézi munka gyűjtemény a növendékek rendkívüli szorgalmáról és az elért ügyességéről tettek tanúságot. A záró ünnepély a szokott sablon szerint folyt le, kiemelve, hogy Jovián Antal iskolaigazgató igen tartalmas, úgy az iskola fentartó, valamint a szülők által figyelemre méltó és megszívlelendő záró beszédet mondott. A tanítótöülethez Jancsó Lajos esperes mondott szép elismerő szavakat, mire a jutalomkönyvek kiosztása, majd az iskolaév bezárása következett.

— **Hazabocsátott póttartalékosok.** A 8 hétre behívott, de azután hosszú időre benntartott póttartalékosokat most hazabocsátják. Stépán Béla, kit szintén benntartottak volt, e napokban már haza is érkezett.

— **Kiállítás Tordán.** A tordai „Magyar Védő Egyesület“ f. évi október hónapban alkalmi vásárral egybekötött gazdasági és iparmunka kiállítást rendez. A

Szerelem.

A házasságot határolja északról — a válópör, délről — a gölya, keletről a — házi barátok, nyugatról — az anyós.

A szerelem sóhajtáson kezdődik, esőkon folytatódik — és ásitáson végződik.

A férjek vakok, az imádók ügyesek, az asszonyok furfangosak és — én mindent elhiszek.

Egy szellemes nőtől kérdezték, hogy szeretne-e férfi lenni? oh, korántsem! — felélé. — Hálát adok az Istennek, hogy asszony vagyok, mert így legalább nem fenyeget az a veszedelem, hogy el kell vennem egyet közülök.

A nő vesztette el a paradicsomot, de a nő adja is vissza.

Mennyivel több boldog házaselet lenne a világon, ha a férjek változnának át udvarlókká és nem az udvarlók férjekké.

Közlő: **Cassius.**

(Folytatása következik.)

kiállítási bizottság most küldötte szét az erre szóló felhívásokat.

— **Táncztanítás.** Holicska Nándor, okleveles táncztanító ez évben is eljön Marosujvárra és augusztus hó 1-én megnyitja a tanfolyamot.

— **Képviselő és a kortes.** Horváth József kerületünk országgyűlési képviselője tudvalevőleg a múlt évi választás alkalmával Medgyasszón lépett fel és választott meg. Még ezen választásból kifolyólag egy ottani urad. gazdatiszt több fővárosi lap nyiltterében erős támadást intézett a volt képviselője ellen. Horváth József orsz. képviselő erre egy fővárosi lapban nyilatkozott és feltárván a megtámadtatásának igazi okát, kijelentette, hogy az illető ellen zsarolásért és becsületsértésért sajtóbírósi eljárást indít. Igazán ideje lenne, hogy a lapok a nyiltterezést beszüntessék, hogy egyes kétes alakok ne gázolhassanak oly nyiltan mások becsületében.

— **Az Erzsébet egyesület nyári mulatósága.** Az Erzsébet egyesület, mint értesültünk a jövő hónap folyamán a ligetben műsoros estélylyel egybekötött tánczvigalmat rendez. A műsor még véglegesen megállapítva nincsen, tudomásunk szerint azonban egyik érdekes pontja lesz Horváth Lili k. a. mely alkalommal a budapesti hangversenyen oly nagy tetszéssel előadott zeneművet fogja eljátszani.

— **Skarlát, kanyaró.** A gyermekek ezen két réme Marosujváron szorványosan jelentkeznek. Aggodalamra ez ideig ok nincsen ugyan, mindazonáltal jó lesz a gyermekek egészségi állapotára gondosan ügyelni és rosszul létük esetében azonnal orvoshoz fordulni.

— **Leleplezett gyilkos.** Még a tavaly nyáron történt, hogy Kis Károly pásztor a bágyoni határban meggyilkolva találták; a pásztor feje teljesen szét volt verve. Sokáig keresték a gyilkost, sok gyanus embert letartóztattak, de a tettes kézrekeríthető nem volt. Már-már feledésbe ment a rettenetes ügy, mikor a véletlen fellebbentette a titkot takaró fátylat. Az itteni szódagyárban van alkalmazásban egy Apafi Klára nevű leány, a ki zsák bélyegzéssel foglalkozik. Ennek a leánynak udvarolt Bányai József. Bányai múlt hetekben szintén eljött meglátogatni a leányt s egy érzékeny percében elmondta a leánynak a mi a szívet nyomta, azt t. i. hogy a pásztor Béla nevű bátyjával ketten ölték meg. A leány megrettenve hallgatta a rettenetes vallomást, s a hogy a legény e ment, mindjárt jelentkezett a csendőrségnél s előadta a történeteket. Mikor a legény ismét szerelmeséhez jött látogatába, a csendőrség letartóztatta s töredelmes vallomása után az ügyészségnek átadta. Bányai neve nem ismeretlen előttünk, miután szülei hosszabb ideig laktak Marosujváron.

— **Rend a fürdőben.** Sokan nincsenek megelégedve a fürdőgondnok által a fürdőnkben teremtett renddel. Ezek elfelejtik, hogy egy gyógyfürdő csak úgy felelhet

Tulipán

== **c z i g a r e t t a h ű l z n i.** ==

Itt készül Erdélyben! — Valódi magyar gyártmány!

Kapható **Füssy József** könyvkereskedésében Tordán. ■

meg céljának, ha ott a ház- és rendszabály a legaprólékosabb pontossággal betartatik. Örömmel jelezhetjük különben, hogy a gáncsolókkal szemben ismét sokan vannak, a kik teljesen méltányolják fürdőgondnokunk fáradhatlan buzgalmát és nagy elismeréssel nyilatkoztak a fürdőben tapasztalható rendről és tisztaságról.

— **Nem lesz hadgyakorlat.** A hadügyminiszter most rendeletet bocsátott ki, a melynek értelmében az ujonczok még július 30-án bevonulnak. A már behívott tartalékos tiszteknek és legénységnek az ez idei gyakorlatot elengedik és csak jövő évre kell utána pótolniok. A hadügyminiszteri rendelet értelmében a hadgyakorlatok, valamint a hadosztályok nagy manőverei is elmaradnak.

— **Vizbefult.** Selezán Pálgyia (Róza) felsőujvári lakos, Marosujvárt szolgáló 14 éves leány, a mult héten esütörtökön éjjel megszökött gazdájától s szombaton a veresmarti határban a Maros folyóból fogták ki halva. Tettének oka ismeretlen, valamint halálának körülményei is homályosak s a megindítandó vizsgálat lesz hivatva kideríteni az okot. A kifogott holttesten a szemtanúk állítása szerint több rendbeli sérülés látszik, nevezetesen feje be volt törve s fogai is kiütve, szája pedig fel volt hasadva. A holttestet vasárnap temették el Felsőujváron.

— **Osztrák hepcziáskodás.** Luegernek az osztrákok örült kakadujának hívei még egyre ordítják: Los von Ungarn! Jól van, váljunk el; nekünk is ez a legerősebb vágyunk. Vagy talán azt hiszi ez az örült kakadu, hogy a test szívesen türi magán a vérét szívó nadályt s nem lesve lesi a pillanatot, a mikor attól szabadulhat. Ne csak hát bögjön az a csorda, hanem tegye meg, kényszerítse parlamentjét az elválásra s mi szobrot emelünk dühödt vezérüknek.

— **Az eb zárlat megszűnt,** a szájköcsár nélkül kóborló kutyák azonban tovább is elfogattatnak és gazdájuk érzékenyen megbüntetik.

— **Tanulmányi ösztöndíjak.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a területére (Alsó-Fehér, Besztercze-Naszód, Kis-Küküllő, Kolozs, Szilágy, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos vármegye) illetékes iparos és kereskedő segédek részére tanulmányi ösztöndíj pályázatot hirdet. Az ösztöndíj célja iparos és felsőbb kereskedelmi intézetek látogatását elősegíteni, a gyakorlati kereskedelemben működő alkalmazottaknak pedig a különböző szaktanfolyamok látogatására, esetleg különleges tanulmányi ut céljára utisegélyt nyújtani. Megjegyzendő, hogy a segély összeg 100-tól 200 koronáig terjedhet. Az előképzettséget, családi állapotot, vagyoni viszonyt, a tanulmányai célját részletesen ismertető és 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodások a kamarához czimzetten legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-ig a kamara irodájához okvetlen benyújtandók, mert a később érkező folyamodások figyelembe nem fognak vétetni.

— **Szórakoztatásunk.** A marosujvári publikum szórakoztatásáról állandóan gondoskodva van. A világ összes kóbor művészei látogatnak el hozzánk és találnak itt menedéket. Bűvészek, szellemidézők,

kinematografusok, körhintások rövid időn belül váltakozva fordultak itt meg és mindegyiknek sikerült néhány baleket fogni. Nem ezekhez soroljuk Balogh Jancsi kolozsvári cigánybandáját, mely két estén át a kineztári vendéglőben hangversenyezett és kitünő játékaival csakugyan szórakoztatta a szép számban megjelent közönséget.

— **A fürdő-sétány világitása.** Most, hogy fürdővendégeink mind nagyobb és nagyobb számban érkeznek, nem egy megjegyzést hallunk, hogy a különben igen kedves fürdő-sétányt csak a nagyvendéglőtől a fürdőig használhatják, mert a sétány többi, illetve kétharmad része világitva nincsen. Már pedig vállalkozó szellem kell hogy legyen, a ki a pokoli sötétségben a fürdő-sétálynak neki merészkedik. Ugy tudjuk, hogy a fürdő ut a rendes fürdő saison alatt mindaddig világitva volt, hogy miért maradt el kivételesen ebben az évben, nem tudhatjuk. És éppen azért, hogy a közóhajnak elég tétessék szükségesnek tartjuk, hogy a fürdő-sétány egész hosszában tisztességesen kivilágitassék.

— **Megszűnt sertésvész.** Marosujváron mult hét óta a sertések között nem fordult elő újabb megbetegedési eset s így remélhetőleg a sertésvész megszűntnek tekinthető.

— **Fürdővendégek folytatolagos névsora.** Kratzer Józsefné Arad, Székely Margit Déva, Kohn Samu és neje Maros-Káptalan, Dankó Antal Nagymányok, Hirsch János Kolozsvár, Farkas Salamon Lukafalva, Kádár Györgyné Maroscsüged, Márton Ignác Felenyed, Brestaner József Tövis, Horzsa János Zalatna, Salamon Farkasné Aranyosgyéres, Müller Félixné Zalatna, Ganzl Vilmosné Nagyvárad, Serbán Györgyné Malomfalva, Günfeld Herman Inakfalva, Sogán Bukur M.-Bodon, özv. Elekes Albertné Mező-Záh, Kiss András Szentágota, Feldinger Áron és neje Vajdaszeg, Dózsa Emma Nagylak, Kieselstein Mendelné Palotailva, Karsai Gáborné Budapest, Markovits Ignácné Marosludas, Aronsohn Bertalanné Maros-Vásárhely, Jakab Mihályné Budapest, özv. Hary Antalné Földvár, Balázs Árpád Piski, Lóvi Ignác Tövis, Lőrincz Ferencz Felvincz, Piros Ilka Budapest, Klein Józsefné M.-Bogát, Hamlet Jánosné M.-Bogát, Potogán Tamás Hari, Balogh Dezsőné és családja M.-Igen, Schler Tamás és családja Felenyed, Balla Jánosné Torda.

— **Körhintás gyermekének halála.** A napokban városunkban sátrat ütött körhinta tulajdonost gyász érte. Egyik kisgyereke elhalt és a gyermeket minden egyházi szertartás nélkül ugyszolván lopva akarta eltemetni. Ez azonban nem sikerült neki, mert észre vette a rendőrség s megakadályozta ebben. A szegény nyomorult ember arra hivatkozott, hogy nem tudja a mindennapi kenyerét megkeresni s azért akarta gyermekét minden feltűnés nélkül eltemetni.

□ **Most jelent meg** egy zsebkiadás a Fráter Loránd és Béla összes dalainak ének- és zongorára csinos kötésben. „Fráter Notás Könyve” czim alatt és ára 2 k. A Fráter-dalok közkedveltségét külön hangsúlyoznunk felesleges, hiszen az ő nótáitól dalos az ország. „A fonóba szól a nóta”, „Őszi rózsá”, „Ütött kopott a hegedűm”, „Néma, csendes holdvilágos éjszakán”, „Várlak, várlak, karom reszket”, „Ugy-e most már másnak mondd”, „Száz szálgertyát, száz iteze bort” stb. stb. dalokat vajon ki ne ösmerné? A Fráter Notás Könyve bekötve, a legjobb famentes papírra nyomva, diszes czimlappal jelent meg Kapható: Füssy József könyv- és papírkereskedésében.

(*) **Az Összes fényképészeti czikkek,** keilékek és teljes felszerelések, kartonok stb. Kaphatók Füssy József könyvkereskedésében.

□ **El az uszálylial!** Ezt hallani minduntalan, amióta nyilvánvaló lett, hogy a por nemcsak a légzőszerveket izgatja, hanem betegségeknek, különösen pedig a tuberkel-bacillusok átvitele útján, tüdőbetegségnek az okozója. A modern tudomány nagy súlyt helyez az ezen betegség elleni óvintézkedésekre és első sorban ajánlja a légzőszervek megvédését hurut ellen, mert csakis katarrhális gyuladason képesek a bacillusok terjeszkedni. Semmi más szer sem használható e célra jobban, mint a „Sirolin-Roche” mely a köhögést csillapítja és a légzőszerveket a bacillusok káros hatása ellen megvédi. Kapható minden gyógyszerárban.

CSARNOK.

Napló jegyzetek.

Fiume—Abbázia—Velence.

Irta: **Rády Gilda.**

(Folytatás.)

Már pitymallott, midőn hozzáfogtam az öltözködéshez, hogy a nap felkeltét szemlélhessem, hogy néhány vázlatot készíthessek róla. Gyönyörű hajnal volt és a víz lilaszínű, az ég pedig vöröses. Lassacskán zöldes, majd pedig aranyárga lett, mintha izzó parázs lett volna az egész. Égen és vizez kívül nem lehetett egyebet látni. Végre kibukkant a nap kápráztató fényvel, mely fény végig csillogott a vizez, mintha láng lett volna és parázs az egész és nem is víz. A víz színe folyton változott, majd halvány zöld, majd pedig a legszébb kobaltkékre, a mi felséges látványt nyújtott. Így elmélyedve a természet csodáiba és szépségeibe, néhány vázlatot készítettem.

Már akkor Velenczéhez közeledtünk és a messzeségbe sok házat és sok-sok vitorlásat láttunk. A másik oldalon pedig egy pálmákkal teli szigetet, de ez még alig volt észrevehető.

Közelebb érve a célunkhoz, a hajó is lassabban ment előre. Már messziről lehetett látni a csodaszzerű, dozsé palotát és a mellette levő két oszlopot.

Az egyikén Velence czimere (oroszlán) a másikon pedig „Minerva” képe.

Továbbá a „Szent Benedek” templo-

AZ UTAZÓ KÖZÖNSÉG
FIGYELMÉBE.

KOFFEREK, KÉZI-TÁSKÁK,
KISEBB ÉS NAGYOBB KOSARAK
KAPHATÓK:

FÜSSY JÓZSEF
ezelőtt HARMATH J.
könyvkereskedésében Tordán.

mot és temérdek szép stílusú házat. Balfelül van egy sziget vörös kőfallal és sötét zöld cyprusokkal. Ez a temető.

Végre megállt a hajó, még nem is értünk a parthoz. Most gondolatok jöttek furcsa, fekete színű csolnakon, mely vagy 4 méter hosszú. Egy ilyen vízi hintón érkezünk aztán a hotelbe. Ez azután a város! Mindenüvé csolnakon kell menni. Nagyon szűk csatornák vannak a házak közt, melyeken nagyon ügyesen kerülnek ki egymást a gondolatok. A sok nézéstől már szinte káprázott a szemem. Azt sem tudtam mit is nézsek előbb. Mi most a Grand Canal mentünk. A szobánk egyik oldala a Grand Canalra nyílt, a másik pedig egy nagyon szűk utcába, hogy bátran lehetett volna kezét fogni a szembe levő szomszédokkal.

Lementünk a híres Szent Márk térre. Ez körül van véve szép épületekkel és ezek közt tömérdek sok a galamb, melyek roppant szelidek és mind egy színűek.

Az oszlopok egész folyósót képeznek a Márkus templom előtt.

Itt vannak a legelegánsabb üzletek és kávéházak. Az épületeket már befedte a patina. Maga a templom berendezése csupa nemes egyszerűség. Talpazata és oszlopai sima vörös márványból valók. Jobbra a Márkus-tértől van egy nagy kapu, felette nagy órával. A Márkus-tértől jobbra van a Doge palota, melybe be is mentünk. Ennél szebb épületet soh' sem láttam. Ezen óriási épület márványból van. A szobrászat és építészet valóságos műremeke. Nagy széles lépcső vezet föl egy nagy folyósóra. Itt aztán a mesés kincsekkel teli termek. A festmények részint mozaik, részint pedig freskók. Sok olaj festmény is van. Csoda szép fa-faragványok. A plafont csupa híres olasz mesterek művei képezik, mind allegoriák. Csupa élet itt minden alak és az az anatomia. Leonardo da Vinczi és Miche Angelo is képviselve van. A trónterem is roppant impozáns. Falait roppant diszes aranykeretű képek és plafonját is bámulatos freskók díszítik.

Olyan csend van itt és mindenki úgy jár, kel, mintha templomba lenne.

Roppant sok terem van itt, egyik pompásabb a másikinál. Az egyikben óriási csataképek láthatók, melyek egy-egy falat teljesen befednek.

Egy nagy folyósón láthatók az összes dogek alabastrom és ércz szobrai.

Tovább menve látni sok ásatások alkalmával talált szobor maradványokat, kurtakat, kőtáblákat. (Az a rossz, hogy csak olasz nyelvű katalógus kapható és ez is oly rosszul van szerkesztve, hogy az ember ki nem ismerheti magát belőle.) Innen lépcsőn 'e lehet menni az olomkamarákba. Itt szenvedtek azok, kik nem akartak vagy nem tudtak vallani. Rettenetes elgondolni, hogy mennyi ártatlan ember szenvedhetett itt. Erre nyílik a „sóhajok hidja“. Az ezen átvitt ember már tudta, hogy minő sors vár rá és hogy nem fogja többé látni a napvilágot. Bizony ezek a Dogek nem voltak valami kedves bácsik. Lenn vannak a börtönök, melyeknek ajtai és ablakai a tengerre nyílnak, csupa karvastagságú kereszttvasakkal ellátva. Innen ugyan nem menekülhetett meg senki sem.

Innen ebédelni valami olasz vendéglőbe mentünk. Az ebéd nem vált ugyan az olasz atyafiak becsületére. Csak ne traktálnák az embert folyton maccaronival, még a levesben is ez van. Ebéd után a Szt.-Márk-téren át a tengerre mentünk, hogy ott beüljünk a lidoi hajóba. Ezek a hajók úgy közlekednek itt, mint nálunk a villanyosok, Kétszer akkorák, mint a mi dunai propellerjeink Csupa idegen gyűlt egybe. Van itt minden nemzet képviselve és mennyi a fiatal pár.

Maga az idevaló nép csinos, bár a

férfiak kicsinyek. Olyan különösek az itteni katonák, hogy az ember szeretne rajtuk nevetni, mert oly kicsinyek. A nők elég magasak, göndör, barna hajuk. Viseletük egyszerű, kalapot nem hordanak és csinosan fésülködnek. A vállukon hosszú fekete selyem, vagy kasmir kendőt viselnek, hosszú fekete rojttal. Nem olyan szépek, mint a nápolyiak vagy bolognaiak.

Ez alatt már közeledtünk a Lidóhoz. Kedves fürdőhely, Velenczétől egykettő órányira fekszik. A tengertől különböző nagyságu és szintű házak veszik körül. Erre felé már kevesebb gondot fordítanak rájuk, nagyon el van hanyagolva. A mosott ruhákat az ablakokra akasztják és látszik, hogy gazdájuk nem nagy híve a tisztaságnak és a varrás mesterségének. Odébb egy hajó kovács lakhatott, mert egy ember éppen egy ladik összeforrasztásával van elfoglalva. Lovat, vagy kocsit, de még villanyost sem láthat az ember. Jobbra látni pár pánczélos hadihajót a matróz kaszárnya előtt.

A mi kis hajónk fütytyel jelezte, hogy célznál vagyunk, vagyis itt vagyunk Lidó földjén. Nagy parkok vannak itt pompás nyaralókkal. A fürdője is szép; éppen nagyban fürödtek. A tenger hullámaiban vígan lubiczkoltak a hamis kis lányok és fiúk. Innen a Lidó egy másik szigetére siettünk, ahol internationális képműkiállítás van, mely csak este hét óráig van nyitva. Hajóval 10 percnyi utunk volt. Ide jönnek a velenceiek sétálni és zenét hallgatni. Szép impozáns épület a képesarnok. „Es-

pozizione internatoionelle“. Van itt sok meseteri mű. Természetesen, mint minden kiállításban, vannak kevésbé jók is pl. a swaiciakéi. Ezek nem állanak a többiekkel egy nivón. A sok-sok pompás kép közül a következők voltak magukra leginkább figyelmemet:

(Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FÜSSY JÓZSEF.

Vasuti menetrend.

Bpest. ind.	9.15		5.45	10.00	7.25
Kolozsvár.	6.11		8.30		5.32
M.-Vásárhely.	5.26			12.25	5.38
Brassó.	8.07			5.32	2.45
Sz.-kocsárd i.	8.20	10.13	11.41	3.24	9.15
M.-Ujvár ér.	8.32	10.25	11.53	3.36	9.27
M.-Ujvár ind.	7.18	9.28	10.58	2.18	6.55
Sz.-kocsárd é.	7.30	9.40	11.10	2.30	7.07
Brassó. ér.	2.09		9.27		7.50
M.-Vásárhely.	10.25			5.37	11.27
Kolozsvár.		12.23		5.21	10.50
Bpest.		9.35	6.10	7.10	7.50

Az aláhuzott számok az éjjeli vonatokat jelzik.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusítóhely Tordán Szenes Károlynál.

Szájpad és szájpadlás nélküli

Kényelmes

FOGSOROK.

és tartós!

Műfogak
Foghúzások
Fogak tömése
Fogaktakarítása

gyorsan és jutányosan
eszközöltetik

STOMATIN fogfehérítő porok, fogmosók, fogkefék raktára.

Felvilágosítással és utasítással szívesen szolgál

FOJILAJOS
műfogász Tordán, főtér.

A közhasznú könyvtár számai.

Minden szám csak 12 fillér.

1. Szerelmi levelező férfiak és nők részére.
2. Illemtan mindenki számára.
3. Pohárköszöntő. (Hogyan szónokoljunk a fehér asztalnál.)
4. A kanári madár tenyésztése.
5. Pecsényék és vadak készítése.
6. A női szépség ápolása.
7. Cyors segély. Orvosi tanácsadó.
8. Fogak, a kéz és a köröm ápolása és gyógykezelése.
9. Társasjátékok otthon és a szabadban.
10. Virágkertészet a szabadban és szobában.
11. Jósítás kártyából és kézből.
12. Soványító és hizlaló gyógymód.
13. A franczianégyes szabályai.
14. Az alsós szabályai.
15. Álomfejtés.
16. Gyermekbetegségek és azok gyógyítása.
17. Lawn-Tennis játék és azok szabályai.
18. Álmatlanság és annak gyógyítása.
19. Házi czukrászat.
20. Foot-Ball játék és szabályai.
21. Hölgyek tanácsadója. (Minden piperecikkek készítése.)
22. Idegesség és annak gyógyítása.
23. Testedzés. (Házi- és szertornászás.)
24. Németül egy óra alatt.
25. Aquarell festészet.
26. Az egészség fenntartása.
27. Francziául egy óra alatt.
28—29. Idegen szótár.
30. A jó modor.
31. Német helyesírás.
32. Magyar helyesírás.
33. Kinek milyen címzés jár?
34. Angolul egy óra alatt.
35. A gyermek megóvás. (Fontos tudnivalók a gyermek nemi életéből.)
36. A házaselet egészségtana.
37. Kis köszöntő versben és prózában gyermekeknek minden alkalomra.
38. Vidám és tréfás pohárköszöntések.
39. Körtánczok. (Valcer, polka, kék-vók magyar, stb. stb.)
- 40—41. Tréfás műkedvelői előadások.
Minden kötetnek igen becses tartalma van. A czimboriték csinos nemzeti színnel ékeskedik.

Kapható: **FÜSSY JÓZSEF**
könyv- és papirkereskedésében
TORDÁN.

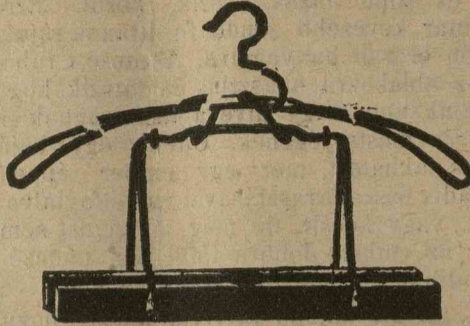
Minden füzet csak 12 fillér.

Gavallér embernek nélkülözhetlen!

Sok Pénzt!

megtakarít, a ki ruháját a

Diadal ruhatartón

tartja, mert a ruha nem gyűrődik, állandóan úgy áll, mintha vasalva volna. Egy fogásra többet lehet ráakasztani.

Kapható **Füßy József** könyvkereskedésében.

Minden városba elterjedve és ezélszertésége elismerve.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

az

GAZDA

AGRARIA-tól

ÁRJEGYZÉKET,

gőzcséplőkészletekről, benzinmotorokról és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélezim:

AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

Butorozott szobák

külön bejáratú, előnyös feltételek mellett

1—12

K I A D Ó K.

Értekezhetni Jellmann Benónél
Apponyi-köz (szátor) 3. sz. alatt.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FÖTER.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: **gazdasági szerszámok, szekértengelyek, hozzávaló vasak, láncok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszeggek, zsindeleyszgekben stb.** 2 1—52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzá tartozó részek nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1—52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Kiadó butorozott szobák.

Van szerencsém az utazó közönség tudomására hozni, hogy a Telek-utcában, újonnan épített házamban

Butorozott szobák

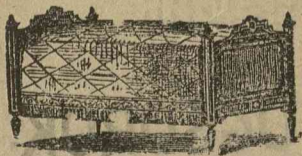
fűtéssel és világítással együtt, napi 1 kor. 60 fill. árért mindenkor kaphatók.

Ugyanott jó házi koszt is jutányos árért kapható.

Tisztelettel

Szilágyi Leopold.

9 1—0

ÉPÜLET ÉS BUTORASZTALOS.

A 30 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő

Üzletemet

a tömeges megrendelések miatt nagy munkaerővel szaporítottam meg és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb és legizlésesebb munkákat vagyok képes kiállítani.

Különösen ajánlom a legujabb mintájú magyar stíű munkát, a mely minden eddigi rendelémnek a legjobban tetszett. Elvállalok bármily nagy vagy kisebb szabású

Épület és butor-asztalos munkát

jutányos árban, pontos és szép kivitelben. Javításokat, festéseket azonnal és olesó árban. Kisebb vagy nagyobb munkákról költségvetéssel, felvilágosítással, rajzzal bárkinek szívesen szolgálom. Főelvem a jó munka és pontosság, a mit eddigi számtalan rendelém bizonyítanak.

A t. városi és vidéki közönség szíves pártfogását továbbra is tisztelettel kéri

MARINKA MIKLÓS.

Épület és butorasztalos Tordán.

31 1—0

25

év óta fennálló és jó hírnévnek
örvendő

**ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ-
és ARANYMŰVES**

üzletem kellő biztosítékot nyújt, hogy t. vevőim
elsőrendű és magyar gyárosok által gyártott és
forgalomba hozott árukat vásárolhatnak a leg-
jobbán, legmegbízhatóbban és legolcsóbban
üzletemben.

Névnapi és nászajándékokban

óriási nagy raktárt rendeztem be arany és ezüst
cikkekben, valamint honi gyártmányu china-
ezüst tárgyakban. Ezen kiváló előnyös vásár-
lási körülményekre nagyrabecsült vevőim figyel-
mét különösen felhívom már azért is, mivel
ezen cikkekkel közvetlen első kezezből szer-
zem be s így árúim utolérhetetlenek.

Valódi svájci-, arany-, ezüst-, nickel- és
vasóráim fali-, inga- és ébresztőóráim elsőrendű
minőségűek. Aranygyűrűk, függők, lánczok,
karpereczek, medailonok fémjelzéssel ellátva,
14 káratos aranyból készültek a legdivatosabb
kiállításban, hazánkban vagy saját műhelyemben.

A midőn még a double-arany név alatt for-
galomba hozott árukat emlitem, figyelmeztetem
vevőimre, ezen olcsó cikkeknek fel ne üljenek,
mert double-arany alatt aranyozott ezüst és
közönséges sárgaréz is jöhet forgalomba.

Kiváló és rendkívüli árucikkek!

Elvem: valódi árut csekély haszonnal is
árusítani s a fejlődő magyar iparunkat bár ál-
dozatok árán is forgalomba hozni.

85 1—52

Tisztelettel

HERBST MOR

ékszerész és órást Torda, főter.

Gül Baba, Jánosvitéz, Koldus gróf
stb. ajándékok.
Kották: zongora, czimbalom és hegedűre
állandóan kaphatók:
Füssy József könyvkereskedésében
Tordán.

és

Kitűnő ételek és Tiszta borok

Tisztelettel
hozom a nagy-
érdemű közönség b.
tudomására, hogy a
MAROSUJVÁRI
ujjonnan átalakított
**KINCSTÁRI VENDÉGLŐT,
ÉTTERMET és KÁVÉHÁZAT**
átvettem s azt a modern jó izlés és a
legfokozottabb igényeknek is meg-
felelően rendeztem be.
KÉMYELMESEN BERENDEZETT
SZÁLLODAI SZOBÁK
mérsékelt árban
a t. utazó közönségnek mindenkor
rendelkezésre állanak.
Előzékeny, pontos és gyors kiszolgálás
!!! JUTÁNYOS ÁRAK !!!
Szíves pártfogást kér:
Klein Endre,
vendéglős.

A K I

JÓ ÓRÁKAT

(öt évi jótállással)

mindennemű arany- és ékszer-
tárgyakat, u. m.:

1—52

óra-lánczokat, arany gyűrűket,
broche-tüket, fülbevalókat, kar-
pereczeket stb.

venni óhajt, az forduljon bizalommal
az általánosan jó hírnévnek örvendő

FRUCHT IZIDOR

műorás és ékszerész céghez

TORDÁN, Főtér. (Nagy Miklós-féle ház.)

a hol minden egyes tárgy fémjelzéssel el van
látva.

Figyelmeztetem a n. é. kö-
zönséget, hogy a

DOUBLE-ARANY

elnevezés alatt forgalomba
hozott tárgyaknak fel ne
üljön.

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Flókiintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gy.-szentmiklós, Maros-Ludas, Marosujvár, Nyárádszereda,
Parajd, Székely-udvarhely és Székelykeresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesz-
tési kölcsönöket 300 koronától kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések
ellenében 10—65 évig terjedő időre 4¹/₂% alap kamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Min-
den kölcsön a leggyorsabban rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyó-számlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyó-számla hitelt nyújt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesi
tőzsdei megbizásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Képviselet a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazion
Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint, betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat
legolcsóbb díjak mellett.

10 1—52

Agrár Takarékpénztár
marosujvári kirendeltsége.

DICK JAKAB és TÁRSA

férfi és női divat nagy áruháza. Marosujvár.

Legnagyobb választék

női-, férfi kalapokban, elegáns női ernyők, férfi ingek és gallérok, diva-
tos TULIPAN nyakkendők, női-, férfi- és gyermek czipőkben.

Mind kiváló hazai gyártmány!

Tekintettel az olcsó bevásárlási forrásra t. vevőink tömeges látogatását kérjük.

tisztelettel

DICK JAKAB és TÁRSA

ERDÉLY LEGNAGYOBB DIVATÁRUHÁZA. Főüzlet: TORDA, (Erdély).

KANN és HELLER

11 1-52

Budapest, V. Váci-körut 62.

Műszaki cikkek:

bőr-, pamut-, teveszörszjak, kazán és gőzgépszerelvények, ruggyanta-árak, tömitő anyagok, légszesz, kazán-, gőz-, fűtő- és agyagcsövek, amerikai henger, orosz ásvány és oliva olajok, sürti zsiradék stb.

Malomberendezések és felszerelések:

saját gyártmányu malomkövek,

malom vasalkatrészek, eredeti svájci selyemszövetek, vas és rézsodrony szövetek, kenderheveder, serleg, malomcsákányok, mérlegek, trieurök, tisztítógépek, tisztítóhengerek, Ganz hengerszék, malom-állványok, rovátkoló-gépek stb.

Szerszámok és szerszámgépek

az összes gyári és kézi üzemhez, gépész, lakatos, kovács, asztalos, bognár, kádár stb. részére.

Szivattyuk, fecskendők, injectorok, ejectorok, gőzsugár, lég- és gőzszivattyuk, tüzi fecskendők.

Szőlő- és mezőgazdasági cikkek, ártézi kutfurószerszámok és eszközök.

Gőz-, benzin- és légszesz motorok

Villamos világítási és erőátviteli berendezések. Összes mezőgazdasági gépek, gépalkatrészek, szerelvények és szükségleti cikkek nagy raktára.

Gép és gépalkatrészek javításai legjutányosabban eszközöltetnek.

Saját gyártmányu, szabadalmazott függőleges kövekkel dolgozó darálók.

A Vermorel permetezők, a Dorn-féle törekrostók, a „Bunge“ sikazita „Maxim“ csavarós csigasorok, „Huhn“-féle üreges fémtömitő gyűrűknek, „Kaulhausen“-féle szab. lyukasztott bőrszija és „Mühlensohn“ féle pamut-hajtószija, „Steam-Proof“-tömitő anyagok, „Tovote“ sürti zsiradék és a „Bajzáth“-féle dobkosár-betétek egyedüli elárusítói.

12 1-52

CONRAD és TÁRSA

gépek, szerszámok, műszaki és gazdasági cikkek nagykereskedése

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 15. (OKTOGON-TÉR.)

A m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. államvasutak, a m. kir. posta- és távirada-igazgatóság, a m. kir. ipariskolák, a m. kir. vas- és acélgégyárak és a legtöbb állami intézet és vállalat szállítói.

RAKTÁRT TART ÉS SZÁLLIT:

Általános műszaki cikkek, mint: Bőr-, pamut-, balata-, teveször-szjakat, Ewart és Gall hajtó-lánczot; Transmissio-kötelet és más kötélárut; Gummi-, asbest- és mindennemű más tömitő anyagot; Gummi, kender-, len-, fém-, szívó- és nyomótömlőt; Csiszoló-port és vásznat; kőcz tör-lökendöket és tisztító anyagot, fessméröt, vizállásmutató-üveget, szelepeket és mindenféle gőzkazán felszerelést; kazán-, gáz-, öntöttvas-, agyag- és mindenfajta csöveit; vízvezeték-, fürdő- és closett-berendezéseket és vízvezetéki felszereléseket.

Kenő- és világítóanyagokat, mint: Gépkenő-, hengerkenő-, dynamo-, motor-, separator-, automobil-olajat; repczekenő- és égőolajat; petroleumot, Tovote, fogaskerék-kenőcsőt stb.

Szerszámokat és szerszámgépeket csakis megbízható jó minőségben; gépész-, mechanikus, lakatos, kovács, bognár, asztalos, kádár, egyszóval minden iparos és gyári üzem szükségletére.

Emelő- és szállító eszközöket, mint emelőjárgányt, csigasort, csigákat, darut, lánczot és láncz: szemet, taligákat, kocsit, létrát stb.

Építőanyagokat, csavarokat és szegeket, mint: cement-, tűzálló téglát, fedőpépet és lemezt, Carbolineumot, festékeket, japán- és hollandi mázakat, kátrányt, szegecseket, minden néven nevezendő csavarok- és szegeket stb.

Szivattyut, fecskendőt, Extingteurt, úgy mint gőz-, lég-, kézi-szivattyut, Injectort, tüzi fecskendőt, Miller és Haslam Extingteurt stb.

Malomberendezési és felszerelési cikkek: malomköveket, sveiczi selyem-, vas-, sárgaréz- és fém-szövetet, kenderheveder-, serleg-, csákány, zsákcsatt-, lámpa-, mérleget stb. Ganz-féle hengerszék, trieur, tisztítógépeket, köszörűköveket, keféket stb.

Szőlő- és mezőgazdasági gépeket, csakis elsőrendű gyártmányt, kívánat szerint bármely bel- vagy külföldi gyárból.

Pontos, megbízható és jutányos kiszolgálás!!

Ajánlatokkal felszólításra szívesen szolgálunk!!